

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

Враховуючи відсутність нормативного регулювання, вважаємо за доцільне окреслювати перелік суб'єктів, що надають публічні послуги, положеннями Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» та Закону України «Про запобігання корупції».

Список використаних джерел:

1. Венедиктова І. Публічні послуги в медичній сфері. *Медичне право*. 2009. № 3 (1). С. 7–14.
2. Громадські послуги: правове регулювання : збірник / під. заг. ред. Н. А. Шевелевої. М. : Волтерс Клувер, 2007. 256 с.
3. Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади : Розпорядження Кабінету Міністрів України; Концепція від 15.02.2006 № 90-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90-2006-%D1%80> (дата звернення: 28.04.2023).
4. Афанасьєв К. К. Адміністративні послуги : навчальний посібник / К. К. Афанасьєв. Луганськ : РВВДУВС, 2010. 175 с.
5. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17> (дата звернення: 28.04.2023).
6. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг : Закон України від 15.07.2021 № 1689-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20> (дата звернення: 28.04.2023).
7. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 28.04.2023).
8. Ніколаєнко К. В. Адміністративні послуги як різновид публічних послуг. *Держава і право*. 2010. № 47. С. 269–274.
9. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ : Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
10. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Наук. ред. Хавронюк М. І. К. : Vaite, 2018. 472 с.

Ключові слова: адміністративні послуги, публічні послуги, суб'єкти надання публічних послуг.

Key words: administrative services, public services, entities providing public services.

МАНЧУЛ МАРІЯ-ДІАНА ДМИТРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри адміністративного і фінансового права*

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЦІЛЮВИХ ПУБЛІЧНИХ ФОНДІВ КОШТІВ

Цільові публічні фонди коштів є важливим фінансовим інструментом держави. Їх використання у сфері фінансування проектів, які спрямовані на досягнення певних соціально-економічних цілей має вкрай важливе

значення. Публічні цільові фонди коштів мають великий потенціал для розвитку соціально-економічного сектору. Ці фонди можуть бути використані для фінансування програм з енергоефективності, екології, місцевого розвитку та інфраструктури, а також для підтримки науки та освіти, тобто їх використання можливе практично в усіх сферах.

Забезпечення стабільності функціонування фондів, їх правового статусу та управління, фінансового моніторингу та звітності, а також прозорості та відкритості їх діяльності є важливими факторами для досягнення ефективності та успішності існування публічних цільових фондів коштів.

Україна використовує публічні цільові фонди коштів з 90-х років, коли були створені перші фонди для фінансування проектів у галузі екології та охорони здоров'я. З тих пір, ці фонди стали невід'ємною частиною фінансової системи країни.

Термін «цільовий публічний фонд» використовується для позначення фінансового інструменту, який створюється з метою збору та розподілу коштів для досягнення певної цілі. Вчені у галузі фінансового права України у своїх наукових працях проводять дослідження з метою визначення значення терміну «цільовий публічний фонд» та його ролі у фінансовій системі України.

Згідно з думками науковців з фінансового права України, цільові публічні фонди є важливим інструментом реалізації державної політики та досягнення стратегічних цілей розвитку держави. Ці фонди є механізмом залучення та розподілу коштів для реалізації конкретних програм, що мають важливе значення для розвитку різних галузей безпосередньо, та усієї держави у цілому. Опанування дефініції терміну «публічний цільовий фонд коштів» відіграє важливу роль у розумінні поняття та його застосуванні на практиці. Вчені у галузі фінансового права України пропонують різні визначення цього терміну, але досить часто можна знайти спільні риси в їх дефініціях.

Згідно з Є. С. Маринчаком цільовий фонд коштів – це ланка централізованого публічного фонду коштів, яка формується зі спеціально визначених джерел з метою фінансування соціально-економічних напрямків державної політики [1].

Схоже визначення надають науковці М. О. Мацелик та В. А. Пригоцький, які відносять цільовий фонд коштів до цільових спеціалізованих державних фондів і характеризують їх як централізовані спеціальні фонди – особливу ланку фінансової системи держави, яка має конкретне цільове призначення та визначену законодавством самостійність [2].

За визначенням Е. С. Дмитренко вказані фонди утворюються з метою акумуляції та використання коштів на конкретні публічні цілі, що мають значення для усієї держави, зокрема, на загальнообов'язкове державне соціальне страхування [3].

Державні цільові фонди – це фонди грошових коштів, які мають цільове призначення і знаходяться в розпорядженні центральних та місцевих органів влади [4]. Державні цільові фонди розглядають і як метод перерозподілу національного доходу держави [5].

Деякі вчені публічний цільовий фонд коштів розглядають як механізм фінансування. Щоправда, мова більше йде про цільові фонди багатьох донорів, що стали одним із найпопулярніших методів для надання допомоги посткризовим країнам. Загалом, їх можна визначити як механізм для отримання і управління донорськими фондами для широких тематичних цілей на протигагу конкретному проекту [6].

Державний фонд цільового призначення – це організаційна форма сектору державних фінансів, надходження до якого надходять за рахунок державних коштів, а витрати здійснюються на виконання окремих державних завдань [7].

Варто погодитись із думкою Н.Л. Гули щодо необхідності відмежування понять «фонд» та «спеціалізований фонд». Як зазначає науковець, між поняттями «фонд» і «цільовий спеціалізований державний фонд» є істотні відмінності. По-перше, поняття «фонд» значно ширше за своїм змістом, ніж поняття «цільовий спеціалізований державний фонд». По-друге, сама назва «цільові спеціалізовані державні фонди» підкреслює їх цільове призначення і власника [8].

При аналізі різних визначень терміну «публічний цільовий фонд коштів» у вітчизняних науковців можна виділити декілька спільних рис. До них можна віднести наступні:

фонд є публічним, тобто його створення та діяльність регулюється державою, а його кошти є публічними коштами, які надходять з різних джерел від імені держави;

фонд є цільовим, тобто його кошти використовуються для визначеної мети, яка, як правило, передбачена в статуті фонду;

фонд повинен сприяти задоволенню певних потреб суспільства, які є важливими для держави;

фонд може мати різні форми власності, наприклад, може бути створений державою, місцевими органами влади, громадськими організаціями або приватними особами.

У цілому, публічні цільові фонди коштів є важливим інструментом для реалізації соціально-економічних проектів та підтримки розвитку громадянського суспільства в Україні. Забезпечення належної організації та управління цими фондами, відповідності законодавчим вимогам та міжнародним стандартам, а також прозорості та відкритості їхньої діяльності, може значно зміцнити їхню роль у розвитку України та підтримці соціальних та економічних ініціатив.

Для подальшого розвитку публічних цільових фондів коштів української держави необхідно забезпечити їхню стабільність та довгостроковість фінансування, а також зміцнити законодавчу базу та практику управління цими фондами. Для цього можуть використовуватися передові світові практики управління публічними цільовими фондами.

Список використаних джерел:

1. Маринчак Є. Правова природа публічних фондів коштів. *Publishing House “European Scientific Platform”*. 2021. С. 47–64. <https://doi.org/10.36074/paaaseeirdfegcc.ed-2.04>

2. Фінансове право : навч. посібник / О. М. Мацелик, Т. О. Мацелик, В. А. Пригоцький ; за ред. В. К. Шкарупи. К. : Знання, 2011. 815 с.
3. Фінансове право. Особлива частина : навчальний посібник / Е. С. Дмитренко. К. : Алерта; КНТ, 2007. 613 с.
4. Тропіна В. Б. Цільові фонди у фінансовій системі України. *Наукові праці НДФІ*. 2005. Вип. 4. С. 165–173.
5. Савченко К. В. Державні фонди цільового призначення в контексті реалізації стабілізаційної політики. *Mechanism of Economic Regulation*, 2012. № 2. С. 162–166.
6. Кресіна І. О., Стойко О. М. Цільові фонди як механізм фінансування пост-конфліктної відбудови. *Політикус : наук. журнал*, 2020. № 5. С. 155–159.
7. Бліхар М. М., Сарахман Ю. Б. Правова природа діяльності цільових позабюджетних державних фондів. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2022. № 9. С. 270–273.
8. Гула Н. Теоретико-правова характеристика сфери цільових спеціалізованих державних фондів. *In: Jurnalul juridic national: teorie și practică*, 2014, nr. 3(7), pp. 98–102.

Ключові слова: фонд, цільовий фонд, публічний цільовий фонд коштів, державний фонд цільового призначення, цільовий спеціалізований державний фонд.

Key words: fund, target fund, public target fund of funds, state target fund, target specialized state fund.

ПОДОЛЬСЬКА АНАСТАСІЯ АНДРІЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри адміністративного і фінансового права*

ПОДАТКОВЕ ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПРИНЦИП ЗАКОННОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ

Право ЄС складається з установчих договорів (The Treaty on European Union і The Treaty on the Functioning of the European Union) і правових положень, заснованих на законодавчих повноваженнях, делегованих Європейському Союзу установчими договорами. Частина положень законодавства ЄС, яка може мати вплив на податки, називається податковим правом ЄС. Податкове законодавство ЄС суттєво впливає на внутрішнє податкове законодавство держав-членів ЄС і спосіб, у який ці закони слід тлумачити та застосовувати.

Кожна держава-член здійснює власні повноваження щодо оподаткування відповідно до національного податкового законодавства та вирішує, які критерії визначають сфери оподаткування у відповідній державі. Проте держави-члени повинні здійснювати свої повноваження відповідно до своїх зобов'язань згідно з установчими договорами та законодавчими положеннями, прийнятими на основі таких договорів. Вплив податкового права ЄС на національне законодавство стає дедалі складнішим.

Латковський Павло Павлович Фінансова інклюдія як один із орієнтирів сприяння розвитку фінансової системи	39
Закаленко Олена Василівна Щодо суб'єктів загальної адміністративної процедури	43
Сідор Михайло Іванович Деякі аспекти світового досвіду організації фінансового моніторингу	45
Білоус-Осінь Тетяна Ігорівна Трансформація суб'єктного виміру сектору наукової діяльності	49
Фролова Євгенія Ігорівна До питання оновлення методів публічного адміністрування в умовах цифровізації	52
Негара Родіон Віталійович, Даниленко-Негара Юлія Сергіївна Проблеми правового регулювання адміністративного оскарження	54
Сандул Яна Миколаївна Цифровізація в умовах воєнного стану	58
Лещенко Олександр Вікторович Поняття, юридичні ознаки та види юридичних дефектів у податковому законодавстві	60
Слободянюк Марина Анатоліївна Структурно-якісна складова характеристики органів місцевого самоврядування	64
Панфілов Олег Євгенович Деякі аспекти законодавчого регулювання адміністрування військового збору в умовах воєнного стану	66
Маслова Яна Іванівна Правова характеристика відносин громадськості з органами публічної влади	70
Назарчук Анастасія Валеріївна Щодо нормативного визначення поняття «дискримінація»	73
Негара Олена Віталіївна До питання тлумачення терміна «публічна послуга»	75
Манчул Марія-Діана Дмитрівна Наукові підходи до визначення цільових публічних фондів коштів	78
Подольська Анастасія Андріївна Податкове право Європейського Союзу: принцип законності оподаткування	81
Пономаренко Віталій Віталійович Визначення та сутність правового статусу розпорядників бюджетних коштів	84